

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอผลการประเมินศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จตุจักร 2 (มีนบุรี) รวมถึงเสนอปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และเสนอแนะวิธีการที่เหมาะสมในการปรับปรุง สำหรับการศึกษาครั้งนี้ใช้ระเบียบวิจัยแบบคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้สำเร็จการฝึกอบรม วิทยากร และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ของศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จตุจักร 2 (มีนบุรี) สำหรับกรอบแนวคิดที่นำมาใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้นำการประเมินผลแบบ CIPP ของ Stufflebeam มาประยุกต์ใช้ ผลการศึกษา พบว่า

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม พบว่า ผู้สำเร็จการฝึกอาชีพ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และ วิทยากรทุกคนเข้าใจวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ได้อย่างถูกต้อง และ วัตถุประสงค์ดังกล่าวสอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้เข้ารับการอบรม

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า พบว่า ด้านงบประมาณ มีจำนวนจำกัดต้องใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า ด้านบุคลากร ในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และวิทยากรมีจำนวนที่เหมาะสมและมีความความรู้เหมาะสมกับหน้าที่ที่ได้รับ ส่วนผู้เข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละวิชามีจำนวนที่มากเกินไป และเป็นผู้ที่ไม่มีพื้นฐานและไม่มีความรู้พื้นฐานในการฝึกอบรมมาก่อน ด้านหลักสูตร เน้นภาคปฏิบัติมากกว่า ทฤษฎี โดยวิทยากรสามารถปรับได้ตามความเหมาะสม ด้านสถานที่ ที่ตั้งมีความเหมาะสมเพราะอยู่ในแหล่งชุมชน แต่พื้นที่คับแคบ ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีปริมาณไม่เพียงพอและมีความเหมาะสมต่อการใช้งานในระดับพอใช้ ด้านระยะเวลาในการรับสมัคร การรับวุฒิบัตร และการเรียนการสอนมีความเหมาะสมพอสมควร แต่มีบางวิชาควรมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข

3. การประเมินกระบวนการ พบว่า ลักษณะการทำงานเป็นงานประจำปฏิบัติตามระเบียบ ขั้นตอนของทางราชการ จึงไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงานเป็นทีมมากนัก ด้านการประชาสัมพันธ์ มี

ลักษณะเชิงรับแบบปากต่อปาก ด้านการจัดการเรียนการสอน ลักษณะการเรียนการสอนมี 2 รูปแบบ คือ จัดให้ผู้ฝึกอบรมได้ปฏิบัติพร้อมกับการสอนภาคทฤษฎี และการเรียนภาคทฤษฎีก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ มีการจัดบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้โดยการพาผู้ฝึกอบรมในบางวิชาออกนอกสถานที่ ส่วนการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรจะมีลักษณะให้ความเป็นกันเองกับผู้ฝึกอบรม ทำให้ผู้ฝึกอบรมเข้าถึงตัววิทยากรได้ง่ายขึ้น ด้านการควบคุมติดตามผล พบว่า มีการตรวจสอบการเข้าเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกครั้ง มีการสอบประเมินความรู้ มีการประเมินความพึงพอใจของผู้สำเร็จการฝึกอบรมก่อนสำเร็จการอบรมเกี่ยวกับศูนย์ฝึกอาชีพ ส่วนในการติดตามผลภายหลังสำเร็จการฝึกอบรมนั้น เพิ่งเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2552 จึงพบว่าผู้สำเร็จการฝึกอบรมหลายรายไม่ได้รับการติดต่อกลับ

4. การประเมินผลผลิต พบว่า ความรู้ความชำนาญของผู้สำเร็จการฝึกอาชีพมีมากขึ้น โดยประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมอาชีพ ส่วนใหญ่นำไปใช้เป็นงานอดิเรก อาชีพเสริม และอาชีพหลักตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีรายได้เพิ่มขึ้น และได้รับการยอมรับจากคนอื่นพอสมควร ส่วนในด้านคุณภาพชีวิตของผู้สำเร็จการฝึกอบรมก็มีมากขึ้น

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ พบว่า 1) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ทรัพยากรต่างๆ ที่ใช้ในการฝึกอาชีพ ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ยังไม่พร้อมและเพียงพอ มีการรับสมัครผู้ฝึกอบรมมากเกินกว่าสถานที่ที่จะรองรับได้ ไม่มีการวัดระดับความรู้ของผู้สมัครอย่างเป็นระบบ ผู้ฝึกอบรมบางคนสมัครเรียน 2 หลักสูตรทั้งในหลักสูตรวันจันทร์ถึงศุกร์ และวันเสาร์ถึงวันอาทิตย์ ซึ่งอาจจะเป็นการปิดโอกาสผู้อื่นในการสมัครได้ ระยะเวลาในการเรียนการสอนในบางวิชา เช่น วิชาวาดแผนไทย เป็นต้น ยังไม่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน 2) ด้านกระบวนการ พบว่า การประชาสัมพันธ์เป็นลักษณะในเชิงรับ การติดตามผลผู้สำเร็จการฝึกอบรม ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น อาจจะยังไม่เป็นระบบ 3) ด้านผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการฝึกอบรมบางรายมีทักษะในวิชาชีพค่อนข้างดี แต่ยังขาดทักษะด้านการบริหารจัดการ

This study was aimed to present the evaluation of a vocational training center of the Bangkok Metropolitan Administration in Jatujak II (Minburi) including present problems and barriers in its operations, and suggest the appropriate solutions. This evaluation used a qualitative research methodology and Stufflebeam's CIPP model as a framework to evaluate the aspects of Context, Input, Process, and Product by in-depth interview with trainees, trainers, and officers of the vocational training center. The findings were

1. Context aspect found that trainees, trainers, and officers correctly understand the objectives of the establishment of the vocational training center; moreover, these objectives of the center related with the trainees' needs and expectation.

2. Input aspect found that the budgets were limited, so they had to spend valuably. In the personnel part, there were appropriate amount of officers and trainers for the duties. However, there were still too much trainees in each subject and all of them also have and did not have background knowledge and skills. In the part of course, trainers emphasized on practical part more than theories. As a result, trainers were able to adapt their teaching depending on appropriateness. For the location part, it was set up at the suitable location because it is in the community area but it is narrow. In the part of equipments, there were not enough equipments and it was in the

moderate level of quality. The part of application durations, getting the certificate, and instruction are appropriate, but some subject should be considered the duration again.

3. Process aspect found that the style of working as a routine work following bureaucracy does not support for teamwork. In the part of public relations were spread widely by word of mouth pattern because the information is transferred between trainees. For instructional part, there were two styles of trainers' teaching as followings; 1) Providing both practical and theories part to teach the trainees together, and 2) They were taught by contents before let them practice. Moreover, the environment was arranged to support the trainees by taking them to the field trip. Trainers' teaching was informally with the trainees. It caused the trainers were accessible to the trainees to teach the knowledge. In the part of controlling and monitoring found that all trainees were checked the attendance every time before the class, there were the examination and evaluation of the trainees' satisfying on the vocational training center before they graduate. However, for the follow-up of the training's results after it finished, it have just started in financial year 2010 (October), so many trainees were not contacted.

4. Product aspect found that knowledge and proficiency of the graduated trainees increased. Most of trainees used the advantages of vocational training to their hobbies, part-time jobs, and career respectively. As a result, the majority of the trainees could increase their income, they were acknowledged from others, and they also get the better quality of life.

Problems and barriers in the operations were as followings: 1) Input aspect found that resources and materials in vocational training had not enough. The center received the trainees too much, and did not consider trainees' qualifies systematically. Some trainees applied two courses on both Monday to Friday and Saturday to Sunday which may forbid other applicants who want to learn also. The duration of some subject such as Thai massage was still not related with the market need. 2) Process aspect found that public relation was passive, and monitoring of graduated trainees was still in the beginning period then may be not put on the right track, and 3) Product aspect found that some of graduated trainees had good skills, but lack of the management skills.